

# Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/wspomnienia/52624,Cholewa-Ryszard.html>  
2026-07-09, 20:33

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz  
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz  
JavaScript

## Świadek historii Ryszard Cholewa

Sygnatura  
N0573

### W relacji między innymi

Warszawiak z korzeniami od kilku pokoleń, harcerz, jedenastoletni uczestnik Powstania Warszawskiego w Harcerskiej Poczcie Polowej. Zawodowo działał w zakresie ekonomiki rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz hodowli roślin. Obronił doktorat na SGGW. Pełnił funkcję prezesa Warszawskiego Stowarzyszenia Szarych Szeregów.

Warszawa, niemiecka okupacja. Jest przypuszczalnie rok 1942 lub 1943. Ryszard uczęszcza na tajne komplety. Wszyscy uczniowie mają kategoriyczny zakaz noszenia ze sobą podręczników do historii czy geografii, żeby w przypadku niemieckiej ulicznej rewizji nie doszło do tragedii przez dekonspirację miejsca tajnego nauczania, aresztowania nauczycieli, rodziców uczniów... Dla zwiększenia bezpieczeństwa zajęć, spotkania na komplety odbywają się pod różnymi, zmienianymi adresami. Pewnego dnia Ryszard wraca z zajęć w mieszkaniu przy ul. Czerwonego Krzyża na Powiślu. Idzie przez ul. Solec i Tamkę. Nagle zatrzymuje go granatowy policjant i każe mu otworzyć teczkę. Stojący w pobliżu z konną lorą znajomi wozacy zobaczyli co się dzieje i natychmiast ostrożnie podjeżdżają tuż obok. Ryszard wskakuje na platformę, wóz z impetem odjeżdża zostawiając w osłupieniu policjanta. Dowożą go bezpiecznie pod jego dom przy Chmielnej 89...

## Data urodzenia

02.04.1933 r.

## Data nagrania

09.05.2024 r.

## Miejsce nagrania

Dom świadka, Warszawa, Polska

## Realizacja

Biuro Edukacji Narodowej

## Temat

[Harcerstwo](#), [II Wojna Światowa](#), [Konspiracja](#), [Okupacja niemiecka](#), [Powstanie Warszawskie](#), [Szare Szeregi](#), [Tajne nauczanie](#), [wojenne dzieciństwo](#)

## Język

Polski

# Biogram świadka



RYSZARD CHOLEWA

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)